

สรุปสาระสำคัญ
พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๕๘๗

น.ส.เนติมา โหมตเทศ*

๑. ความหมายของการเรียไร

พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๕๘๗ ได้กำหนดความหมายของการเรียไรว่า “การเรียไร” หมายความว่ารวมตลอดถึงการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือบริการ ซึ่งมีการแสดงโดยตรง หรือโดยปริยาย ว่ามิใช่เป็นการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือบริการธรรมดา แต่เพื่อรวบรวมทรัพย์สินที่ได้มาทั้งหมดหรือบางส่วนไปใช้ในกิจการอย่างหนึ่งนั้นด้วย

๒. ข้อห้ามมิให้จัดให้มีการเรียไร

๒.๑ การเรียไรเพื่อรวบรวมทรัพย์สินมาให้หรือชดใช้แก่จำเลยเพื่อใช้เป็นค่าปรับ เว้นแต่จะเป็นการเรียไรในระหว่างวงศัญติของจำเลย

๒.๒ การเรียไรโดยกำหนดเก็บเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นเป็นอัตราโดยคำนวณตามเกณฑ์ปริมาณสินค้า ผลประโยชน์ หรือวัตถุประสงค์อื่น

๒.๓ การเรียไรอันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมทราวมแก่ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒.๔ การเรียไรอันอาจเป็นเหตุกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงถึงทางสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

๒.๕ การเรียไรเพื่อจัดหายุทธภัณฑ์ให้แก่ต่างประเทศ

๓. คณะกรรมการควบคุมการเรียไร

๓.๑ องค์ประกอบ จำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานและกรรมการอื่นอีก ๖ คน ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย

๓.๒ อำนาจหน้าที่

๓.๒.๑ อนุญาตการเรียไรซึ่งอ้างว่าเพื่อประโยชน์แก่ราชการ เทศบาลหรือสาธารณประโยชน์ ยกเว้นการเรียไรซึ่งกระทรวง ทบวง หรือกรมเป็นผู้จัดให้มี

๓.๒.๒ สั่งไม่อนุญาต หรือสั่งอนุญาต โดยกำหนดเงื่อนไข ดังนี้

- ๑) จำนวนเงินหรือทรัพย์สินอื่นอย่างสูงที่ให้เรียไรได้
- ๒) เขตหรือสถานที่และเวลาที่อนุญาตให้ทำการเรียไร
- ๓) วิธีการเก็บรักษาและทำบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่เรียไรได้
- ๔) วิธีการเรียไร

๓.๒.๓ กรณีสั่งอนุญาตให้คณะกรรมการกำหนดวันสิ้นอายุใบอนุญาตไว้ด้วยและกรณีสั่งไม่อนุญาต ให้แจ้งและแสดงเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบ

๔. พนักงานเจ้าหน้าที่

กำหนดแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยกฎกระทรวง ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่อนุญาต การเรียไรในถนนหลวงหรือในที่สาธารณะ การเรียไรโดยโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ ด้วยวิทยุกระจายเสียง หรือด้วย เครื่องเปล่งเสียง ยกเว้น ดังนี้

๔.๑ การเรียไรซึ่งได้รับอนุญาตและยกเว้นจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามข้อ ๓.๒.๑

๔.๒ การเรียไรเพื่อกุศลสงเคราะห์ในโอกาสที่บุคคลชุมนุมกันประกอบศาสนกิจ

๔.๓ การเรียไรโดยขายสิ่งของในงานออกถ้ำ หรือในที่นัดประชุมเฉพาะแห่งอันได้จัดให้ขึ้นโดยชอบ ด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตให้มีการออกถ้ำ หรือผู้จัดให้มีการนัดประชุมเป็นผู้จัดให้ขึ้น

/๕. บุคคล...

*หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย ๑ กลุ่มกฎหมายและระเบียบ ๒ ส่วนงานนิติการ สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

๕. บุคคลผู้ห้ามมิให้จัดให้มีการเรียไร หรือทำการเรียไร

๕.๑ บุคคลมีอายุต่ำกว่า ๑๖ ปี

๕.๒ บุคคลผู้มีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

๕.๓ บุคคลเป็นโรคติดต่อที่น่ารังเกียจ

๕.๔ บุคคลผู้เคยต้องโทษฐานลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด การชิง ฉ้อโกง ยักยอกทรัพย์ รับของโจร หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายลักษณะอาญา และพ้นโทษมาแล้วยังไม่ครบห้าปี

๕.๕ บุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่ามีความประพฤติหรือหลักฐานไม่น่าไว้วางใจ

๖. บทกำหนดโทษ

๖.๑ ฝ่าฝืนข้อห้ามมิให้จัดให้มีการเรียไร เรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไร เรียไรโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

๖.๒ ทำผิดเจื่อนใจในการอนุญาต ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการเรียไรกำหนด หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด หรือทำการเรียไรโดยไม่มีใบอนุญาตติดตัว เมื่อเจ้าหน้าที่หรือบุคคลผู้ประสงค์จะเข้าส่วนในการเรียไรเรียกร้อง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

๖.๓ ฝ่าฝืนข้อห้ามการจ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่เรียไรมาในกิจการอย่างอื่นนอกวัตถุประสงค์แห่งการเรียไรตามที่แสดงไว้ ผู้จัดให้มีการเรียไรไม่รายงานเงินหรือทรัพย์สินซึ่งเรียไรได้มาที่ไม่ต้องจ่ายเพราะไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งการเรียไรตามที่แสดงไว้ หรือเหลือจ่ายเพราะเหตุใด ให้คณะกรรมการควบคุมการเรียไรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

๖.๔ ในการเรียไรใช้ถ้อยคำหรือวิธีการใด ๆ ซึ่งเป็นการบังคับผู้ถูกเรียไรโดยตรงหรือโดยปริยาย หรือซึ่งจะทำให้ผู้ถูกเรียไรเกิดความหวาดหวั่นหรือเกรงกลัว มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

๗. ผู้รักษาการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

.....

กลุ่มกฎหมายและระเบียบ ๒

ส่วนงานนิติการ สำนักการสอบสวนและนิติการ

กรมการปกครอง